

ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsüdür. Bir üçüncü kuruluş ise; Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumudur.

Böylece, Başbakanlık Bütçesi adı altında, sizlere bölümlerini arz ettiğim bu 8 kuruluşun Bütçesini görüşmekteyiz. Bunlardan başka; ayrıca, ayrı bütçesi bulunan yine Başbakanlığa bağlı olan müesseseler vardır. Devlet Planlama Teşkilâtı - bu bütçenin arkasından inşallah görüşülecek - bütçesi görüşülecek olan kuruluştur.

Bundan başka, Danıştay, Diyanet, Devlet İstatistik, Tapu ve Kadastro, Toprak Tarım, Vakıflar ve Yüksek Denetleme Kurulu da, ayrıca 8 tane kuruluştur. Bütçeleri ayrıdır ve Başbakanlığa bağlı kuruluşlardır.

Muhterem arkadaşlarım, bu ilk 8 tane kuruluşu teşkil eden müesseselerin bütçeleri görüşülürken, hiç şüphesiz Yüce Meclisin muhterem üyeleri, Başbakanlık Bütçesi münasebetiyle, Hükümetin ana icraatı ve çalışmaları üzerinde tenkitlerini, fikirlerini serdettiler. Bundan başka, Başbakanlığa bağlı kuruluşların bütçeleri üzerinde konuşmalar yapılması çok tabii olarak yer aldı.

Herşeyden önce, Hükümetimiz adına, bu konuşmaları yapan, kıymetli tenkitlerde bulunan arkadaşlarımızı teşekkürlerimizi arz etmeyi bir vazife sayıyorum. Bu tenkitlerden faydalanmak, yararlanmak, Hükümet olarak görevimizdir.

Arkadaşlarımız çeşitli konuların üzerinde durdular. Bendeniz, Hükümet çalışmaları hakkında kısaca malumat arz etmek ve böylece üzerinde durulan konular hakkında derli toplu cevap arz etmek ve böylece üzerinde durulan konular hakkında derli toplu cevap arz etmek üzere sizlere şu maruzatta bulunmak istiyorum:

Herşeyden önce Hükümet olarak, 10 ayı geçen bir zamandan beri görev yapmaktayız. Bu devre esnasında Hükümet ne yapmıştır, ne yapmak istemektedir? Neye gayret etmektedir? Bunu ana hatları ile belirtmek istiyorum.

Muhterem milletvekilleri, Hükümetimiz bildiğiniz gibi dört partinin koalisyonu ile kurulmuş bir Hükümettir. 31 Mart 1975 tarihinde kurulmuştur. Yüce Meclisin, Bağımsız milletvekillerinin de desteği ile 12 Nisan 1975 tarihinde Yüce Meclisten güvenoyu alarak çalışmalarına başlamıştır. Bugüne kadar takriben onbuçuk aylık bir çalışma devresini Hükümetimiz arkada bırakmıştır.

Hükümetimiz huzurlarınızda güveninize mazhar olmak için, geldiği zaman programını arz etti. Hükümet programımızda çeşitli memleket meselelerine hangi önceliği verdiğimizizi, bu memleket meseleleri için çözüm tarzı olarak hangi çareleri düşündüğümüzü tafsilâtlı bir programla arz ettik. Programımızın teferruatına girecek değilim. Ancak bütün bu program içerisindeki maddeler ile Hükümetiniz olarak beş hedefe çalışacağımızı belirtmiş bulunuyoruz. Bu hedeflerden birincisi, iç barışı sağlamaktır. İç barışı sağlamakta Hükümet olarak programımızda temel görüşlerimizi serdettik. Yurdumuzda iç barış her işin başında gelir. Biz 41 milyon memleket evladı birbirimizin kardeşiyiz. Aynı milletin, aynı tarihin çocuklarıyız. Yurdumuzun iç barışa her zamandan daha fazla ihtiyacı vardır. Ondan dolayıdır ki kardeşliğimizi ön planda tutup hep beraber yurdumuzun kalkınmasına çalışmalıyız. Karamsar tablolar içerisinde boğulup, yurdu yanlış istikâmetlerde fayda getirmeyecek hususlarla meşgul edecek sahalara sürüklemekten kaçınmalıyız. İç barışı da hiç şüphesiz fiilen sağlamak için el birliği ile çalışmalıyız.

İç barışın birtakım temel şartları olduğu muhakkak. İç barışta aslolan bu yurdu idare edecek olanların, bu millete tahakküm zihniyeti ile yola çıkmış olmamaları, bilakis kalplerinde ve temeldeki hareket noktalarının hizmet olması gereklidir. Bundan başka, bir ülkede iç barışın teessüsü için idare edenlerin, o millete, o milletin herşeyden önce inanışlarına; fikrine, kanaatine saygılı olması temel esası teşkil eder. Eğer bu olursa programımızın 2 nci hedefinin gerçekleşmesinin temel taşı konmuş olur.

Programımızda İkinci hedef; Devlet, millet kaynaşmasıdır. Biz Devletin millettan kopuk olmasını değil, Devletle milletin kaynaşmış olmasını istiyoruz. Hükümet olarak önümüzdeki temel hedeflerden bir tanesi budur. Büyük milletimiz asırlar boyu bu kaynaşmanın en güzel örneklerini vermiş ve tarihin en şerefli milleti olmak imkân ve fırsatını bulmuştur.

Hükümetiniz olarak devlet, millet kaynaşmasına büyük bir ehemmiyet atfediyoruz.

Programımızın bir üçüncü mühim hedefi ise; 41 milyon memleket evladı olarak yek vücut hepimiz aynı heyecanı duyarak çalışma hedefidir. Bunun için de bu milletin lalettayin bir millet olmadığını, bütün fertlerine öğretmek görevimizdir. Yeniden büyük Türkiye meşalesini kalplerde yakmak hedefimizdir. 41 milyon, aynı heyecanı duyacağız, aynı hedefe var-